

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11P/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821202577
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2021:3821202577.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou vo veci starostlivosti o maloletú M. L., nar. XX.X.XXXX, bytom B. X/X, O., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa N. L., nar. X.X.XXXX, bytom O., t. č. bytom Y. XXX/XX, XX XX Z., Rakúsko a P. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. č. XX, t. č. v ÚVTOS a ÚVV v llave o návrhu navrhovateľky G. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. X/X, O. o zverenej maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 25.marca 2009 sp. zn. 13P 112/2009, ktorým bola maloletá M. L., nar. XX.X.XXXX zveřená do osobnej starostlivosti matky N. L., nar. X.X.XXXX a otec P. R., nar. XX.XX.XXXX sa zaviazal platiť na výživu maloletej M. mesačne sumou 50 eur s účinnosťou od 1.4.2009 samení tak, že maloletá M. L., nar. XX.X.XXXX sa zveřej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky G. L., nar. XX.XX.XXXX.

II. Matka je povinná platiť na výživu maloletej mesačne sumou 100 eur, vždy vopred, najneskôr do 25-teho dňa v mesiaci, dňom právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré bude poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza.

III. Otec je povinný platiť na výživu maloletej mesačne sumou 100 eur, vždy vopred, najneskôr do 25-teho dňa v mesiaci, dňom právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré bude poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza.

IV. Oprávnením a povinnosťou navrhovateľky, starej matky je zabezpečovať maloletej M. osobnú starostlivosť, zabezpečovať jej každodenné potreby a spravovať jej veci tak, aby neutrpela majetkovú ujmu na svojich právach, spravovať veci tak, že úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdu.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka (stará matka) podaním zo dňa 25.júna 2021 žiadala o nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti maloletej M. do jej starostlivosti, ktorá už v súčasnosti žije u nej, nakoľko jej matka žije a pracuje v Rakúsku. V návrhu uviedla, že maloletá M. bola zverená do osobnej starostlivosti matke, ktorá sa presťahovala do Rakúska, kde býva so svojou rodinou. V Rakúsku začala maloletá chodiť do školy, ale mala jazykovú bariéru, nevedela sa dobre začleniť do kolektívu a mala s tým problém aj v škole.

Z tohto dôvodu navrhovateľka zobrala maloletú na Slovensko so súhlasom matky a maloletej a doposiaľ žije v jej spoločnej domácnosti spolu s jej sestrou V., s ktorou má veľmi dobrý súrodenecký vzťah. Matka maloletej nemôže chodiť každý týždeň cez víkend na Slovensko, lebo v Rakúsku má svoju rodinu. Maloletá od apríla 2021 je žiačka Špeciálnej základnej školy v Prievidzi, kde dosahuje veľmi dobré výsledky a problémy s ňou nie sú.

Navrhla určiť výživné matke sumu 100 eur a rovnakú sumu aj otcovi maloletej P. R..

2. Otec súhlasil vo svojom písomnom stanovisku zo dňa 20. júla 2021, so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, lebo ju pozná a je zodpovedná osoba. Žiadal súd, aby mu zabezpečil výkon návštev s maloletou jedenkrát do mesiaca podľa harmonogramu v zariadení v Ilave, kde t. č. vykonáva výkon trestu a umožnil mu s maloletou telefonovať.

Čo sa týka výživného, navrhol určiť mu minimálne výživné, lebo je vo výkone trestu odňatia slobody a okrem pracovnej odmeny nedisponuje so žiadnymi mesačnými príjmami. Z čistej pracovnej odmeny môže disponovať v rozsahu 17 %, nakoľko sa mu vykonávajú zrážky výživného a pohľadávky iných osôb.

3. Matka maloletej s návrhom navrhovateľky súhlasila a uviedla, že s maloletou má veľmi pekný vzťah a chce pre ňu len to najlepšie. Maloletá vždy chcela ísť ku svojim starým rodičom a za svojou sestrou V., ktorá už je v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Maloletá chodila v Rakúsku do školy, dobre sa učila a dosahovala dobré výsledky. Nezapájala sa však do kolektívu pre komunikačnú bariéru a nechcela chodiť do školy kvôli cudziemu jazyku, lebo dobre nerozumela. Nebola v Rakúsku šťastná a chcela ísť za sestrou a starou matkou, ktoré sa majú radi a rozumejú si. Matka nemôže chodiť na Slovensko každý víkend.

4. Súd určil termín pojednávania na 16. septembra 2021, na ktorý sa kolízny opatrovník nedostavil, doručenie vykázané mal dňa 9.8.2021 svoju neúčast' neospravedlnil a nežiadal súd o odročenie pojednávania.

5. Súd pojednával bez prítomnosti kolízneho opatrovníka.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, matky, otca, ktorý bol predvedený eskortou z výkonu trestu z Ilavy, lebo sa chcel zúčastniť pojednávania, oboznámil listinné dôkazy - návrh č.l. 1-2, rozsudok OS Prievidza č. l. 3, rozsudok OS Prievidza č.l.20 - 21 sp. zn. 8P 14/2013, rozsudok OS Prievidza sp. zn. 10P 11/2015 č.l. 22 - 23, správa kol. opatrovníka z júla 2021 č.l.24, rodný list dieťaťa č.l. 26, vyjadrenie otca č.l. 27, kompletne údaje ku dňu 19.7.2021 otca maloletého z výkonu trestu vo veci mzdy č.l.28-33, správa z ÚVTOS Ilava č.l. 34, skrátený výpis trestu odsúdeného č.l. 35-38, správa kol. opatrovníka č.l. 39, vyjadrenie matky č.l. 40, vyjadrenie otca č.l. 47, pripojené spisy OS Prievidza č. k. 13P 112/2009 a č. k. 10P 11/2015 a zistil tento skutkový stav:

7. Z výsluchu navrhovateľky, starej matky súd zistil, že býva v 1-izbovom byte spolu s manželom, vnučkou V. a jej sestrou maloletou M., ktorá je v ich domácnosti od apríla 2021. Sestry vychádzajú dobre a ona nemá s nimi žiadne výchovné problémy. Maloletá M. od septembra 2021 je žiačkou 7.ročníka Špeciálnej školy v Prievidzi. Do školy chodí MHD, preto má s ňou náklady spojené s cestovným a každý pondelok jej nabíja kartu na sumu 5 eur. Mesačne platí za stravu v škole 32 eur. Matka prispieva na výživu maloletej mesačne sumou 100 eur. Uviedla, že bude zvládať výchovu oboch maloletých detí, vrátane maloletej V., ktorá jej už bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletá sa učí dobre. Manžel navrhovateľky nepracuje, predtým pracoval v Bastre a v súčasnosti je na sociálnych dávkach. Navrhovateľka v minulosti pracovala ako upratovačka v škole, kde mala uzavretý pracovný pomer na dobu určitú a mala by aj naďalej pokračovať v upratovaní. Keď pracovala, jej mesačná mzda činila v čistom 500 eur. Teraz je evidovaná mesiac na úrade práce. Je vydatá, zdravotný stav má dobrý, má spôsobilosť na právne úkony, nebola vo výkone trestu a má vytvorené podmienky v 1-izbovom byte, ktorý prispôbila na výchovu oboch detí. Otec platí na výživu maloletej V. sumou 50 eur určenú rozhodnutím súdu. Rozprávajú sa s deťmi o ich otcovi, otec sa predtým o deti staral. Maloletá M. sa pýta na otca. Deti jej tvrdia, že s otcom telefonujú, ale navrhovateľka nechce, aby ho tam teraz navštevovali.

Matka chodí na Slovensko raz za tri týždne a naposledy tu bola mesiac.

Maloletá M. navrhovateľku rešpektuje. Obe deti nefajčia a neboli v obci Malinová za starou matkou, ako tvrdil otec detí.

Trvala na určení výživného na maloletú M. v sume 100 eur mesačne od matky aj otca, lebo od narodenia ju vychováva.

8. Z výsluchu matky maloletej vyplynulo, že t. č. nepracuje, mohla by prispievať na výživu maloletej sumou 100 eur, takto sa dohodli s navrhovateľkou. S návrhom navrhovateľky súhlasí. Matka pracovala v gastronómii do 6. júna 2021, t. č. nepracuje, ale jej priateľ a otec dvoch detí pracuje a zabezpečuje rodinu ekonomicky. Majú spolu dve deti vo veku 8 a 5 rokov, ktoré v Rakúsku chodia do školy. Jej partner pracuje v mäsokombináte. Bývajú vo Viedni v nájomnom byte asi dva roky. Na výživu maloletej M. prispieva mesačne sumou 100 eur a na maloletú V. prispieva sumou 50 eur. Keď príde na Slovensko s rodinou, bývajú u navrhovateľky, lebo na Slovensku byť nemajú. Obom maloletým deťom prinesie darčeky, hlavne oblečenie. Teraz dali do poriadku byť navrhovateľky a prispôsobili potrebám detí. Hoci chodí na Slovensko sporadicky, ich vzťah s oboma dcérami je dobrý a deti tým netrpia. Nevedela uviesť súdu, kedy naposledy sa otec stretol s maloletou M. Maloletá pozná jej priateľa, ale biologického otca nepozná, lebo s ním žila v spoločnej domácnosti do jedného roku veku dieťaťa. Je presvedčená, že navrhovateľka sa dobre postará o maloletú M. tak, ako o maloletú V.. Vzťahy medzi sestrami sú dobré.

9. Z výsluchu otca vyplynulo, že súhlasí, aby súd zveril maloletú M. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorú pozná a vie, že je zodpovedná. Platí na výživu maloletej V. mesačne sumou 50 eur, určenú mu súdom. Na maloletú M. nemôže platiť výživné v sume 100 eur mesačne, hoci vo výkone trestu je zaradený do pracovnej činnosti. S maloletou M. si telefonujú hlavne cez víkend, chce s ním komunikovať, rozprávajú sa spolu, ako sa má, čo robí, čo je nové v škole a podobne. Otec maloletej uviedol, že bude vo výkone trestu do novembra 2022. Má záujem sa stretávať s oboma deťmi, ale matka im to zakazuje. Naposledy videl maloletú M. v roku 2019, išlo o dohodnuté stretnutie s matkou, vtedy boli v OC Korzo. Má citový vzťah k maloletej M.. Nemá prehľad o svojej odmene vo výkone trestu, nevie, či zarobí 12 eur alebo inú sumu. Od nástupu do výkonu trestu je zaradený do pracovnej činnosti. Jeho matka ho informovala telefonicky, že včera boli obe deti u nej v obci Malinová, navštívili ju aj v sobotu a matka mu povedala, že obidve deti fajčili.

10. Zo správy kolízneho opatrovníka, Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 14. júla 2021 súd zistil, že maloletá M. žije v rodine starých rodičov od apríla 2021. Rodina býva v jednoizbovom byte, ktorý je kompletne zariadený, potrebným, štandardným nábytkom. Hygiena v domácnosti je vedená na dobrej úrovni. Maloletá má vhodný priestor pre uspokojovanie každodenných potrieb. V čase výkonu terénnej sociálnej práce sa byt rekonštruoval, zariadenie v izbe bolo vypratane. Maloletej M. starí rodičia budú zakupovať novú posteľ a ďalší potrebný nábytok pre uspokojovanie jej každodenných potrieb. Doteraz prespávala na staršom samostatnom lôžku. V spoločnej domácnosti žije aj sestra maloletej V. L., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č. k. 8P/14/2013 zo dňa 10.10.2013, právoplatný 7.1.2014 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti G. L. (navrhovateľky). V byte žije aj starý otec detí M. L. nar. X.X.XXXX, ktorý je v súčasnej dobe nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR Prievidza. Stará matka je aktuálne taktiež nezamestnaná, evidovaná ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi. S maloletou vykonali pohovor s prihliadnutím na jej vek, rozumovú a vôľovú vyspelosť. Maloletá mala vedomosť o prebiehajúcom konaní, zo strany starých rodičov jej boli objasnené dôsledky súdneho rozhodnutia. Neprejavila záujem o vyhotovenie zvukového záznamu z pohovoru, čo úrad rešpektoval. Maloletá počas rozhovoru uviedla, že je u starých rodičov veľmi spokojná, je šťastná, že môže žiť v blízkosti sestry, sú medzi nimi vytvorené veľmi pozitívne vzájomné súrodenecké vzťahy. Opakovane vyjadrila pozitívny vzťah voči starým rodičom a sestre. Dobrý vzťah má vytvorený aj voči biologickému matke, s ktorou je v pravidelnom kontakte, ako v osobnom tak i prostredníctvom sociálnych sietí. Matka navštevuje ich domácnosť, prinesie im obidvom darčeky, zakúpi im všetko čo potrebujú. Maloletá sa opakovane vyjadrila, že sa nechce vrátiť do Rakúska k matke, chce tam chodiť iba na návštevy. Chce zostať žiť u starkej na Slovensku. Vždy mala veľkú túžbu zostať u starkej, najviac kvôli sestre, ktorú má veľmi rada. Počas pohovoru bola kludná, javila známky spokojnosti, z dôvodu jazykovej bariéry komunikovala ťažšie. Bola riadne zaopatrená, oblečená moderne a čisto. Z uvedeného dôvodu, že nespĺňala podmienky pre zaradenie do základnej školy, musela nastúpiť do Špeciálnej základnej školy v Prievidzi teraz bude žiačkou 7. ročníka. Od narodenia hovorila nemecky, postupne si osvojuje slovenský jazyk.

Starí rodičia uviedli, že matka maloletých detí má svoju rodinu, žije vo Viedni. Pracuje v Mc Donalde ako upratovačka a kuchárka. Žije s partnerom L. R., s ktorým má dve maloleté deti 8 ročnú dcéru L. a 5 ročného syna L.. Biologický otec maloletej je vo výkone odňatia slobody, ktorý si odpykáva v zariadení v ÚVTOS Ilava.

Na maloletú M. si úrad aktuálne vyžiadal správu zo školy.

Prešetrením rodinných pomerov u starých rodičov neboli zistené nedostatky v starostlivosti o maloletú a domácnosť. Starí rodičia zabezpečujú v plnom rozsahu starostlivosť obidvom maloletým deťom. Maloletá M. má v domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre celkový zdravý vývin.

11. Maloletá M. L. je zapísaná v rodnom liste, v knihe narodení Matričného úradu K., vo zväzku XX ročník XXXX na strane XXX pod poradovým číslom XXX. Otec je zapísaný P. R., nar. XX.XX.XXXX a matka N. L., nar. X.X.XXXX.

12. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 25.marca 2009 sp. zn. 13P 112/2009 súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej maloletú M. zveril do osobnej starostlivosti matky a ota zaviazal platiť na výživu maloletej M. mesačne sumou 50 eur s účinnosťou od 1.4.2009, vždy do 5-teho dňa v mesiaci vopred.

Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 1.apríla 2009.

13. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 10.októbra 2013 sp. zn. 8P 14/2013 bol zmenený rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 10.10.2007 sp. zn. 13P 505/2007 tak, že maloletú V. L. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti G. L., súd určil rozsah práv a povinností a obom rodičov určil povinnosť platiť na výživu maloletej V. mesačne sumou 50 eur s účinnosťou od novembra 2013.

14. Z ďalších pripojených listinných dôkazov súd zistil, že otec maloletej M. má trvalý pobyt v obci M. č. XX od 22.8.2016 a t. č. podľa lustrácie v ZVJS je od 28.11.2019 vo výkone trestu, ktorý ukončí dňa 22.6.2023.

15. Podľa stanoviska ošetrojúcej lekárky navrhovateľky MUDr. V. A., navrhovateľka je spôsobilá vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť maloletemu dieťaťu.

16. Matka maloletej t. č. nepracuje, predtým pracovala v gastronómii, ale na výzvu súdu nepredložila žiadne doklady o výške jej predchádzajúcej mzdy.

17. Podľa rozúčtovania pracovnej odmeny otca maloletej z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, otec má vo výkone trestu čistú mzdu vo februári 2020 15,05 eur, marec 2020 13,19 eur, apríl 2020 7,55 eur, november 2020 177,22 eur, december 2020 84,43 eur, január 2021 74,80 eur, február 2021 152,20 eur, marec 2021 268,79 eur, apríl 2021 207,62 eur, máj 2021 9,32 eur, jún 2021 12,32 eur, z ktorej čistej mzdy mal otec i zrážky. Jeho priemerná čistá odmena za 6 mesiacov je 120,84 eur. Z čistej mzdy mu zostane vreckové 14,31 eur mesačne.

18. Z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava bola súdu zaslaná správa na otca maloletej, z ktorej vyplýva, že odsúdený si plnil a plní svoje povinnosti, pričom nie je jeho správanie a vystupovanie vždy na požadovanej úrovni. Pri styku s nadriadenými sa správa slušne, príkazy plní. Disciplinárny trest mu bol uložený dvakrát. K spáchanej trestnej činnosti prejavuje čiastočne kritický postoj a svoje zlyhanie ospravedlňuje užívaním alkoholu a jeho vplyvu. Menovaný bol postupne zaradený na viaceré pracoviská v ústave. Má dve deti, na ktoré si nahlásil vyživovaciu povinnosť. Má kontakt so svojou matkou, sestrou a dcérou V..

Predpokladaný koniec trestu je uvedený v skrátenom výpise klienta k 22.6.2023.

Posledné rozhodnutie, ktorým bol otec maloletej odsúdený je rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 1T 8/2020 podľa § 364 ods.2 Trestného zákona, ide o trestný čin výtržníctva.

19. Podľa § 45 ods. 1 cit. zákona, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť

o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

20. Podľa § 45 ods. 2 cit. zákona, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

21. Podľa § 45 ods. 3 cit. zákona, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

22. Podľa § 45 ods. 4 cit. zákona, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

23. Podľa § 45 ods. 5 cit. zákona, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

24. Podľa § 45 ods. 6 cit. zákona, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

25. Podľa § 45 ods. 7 cit. zákona, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím podľa odstavca 1 nezaniká.

26. Podľa § 45 ods. 8 cit. zákona, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu

27. Náhradná osobná starostlivosť je inštitút zverenia dieťaťa do výchovy iného občana ako rodiča. Základným predpokladom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je, že takéto opatrenie je v záujme dieťaťa. Záujem dieťaťa sa posudzuje objektívne, t. j. správanie rodičov musí byť v rozpore najmä s ustanoveniami § 28 až § 30 Zákona o rodine. Ak rodič túto starostlivosť zanedbáva alebo nie je schopný dieťaťu poskytnúť starostlivosť, v dôsledku čoho je výchova dieťaťa vážne ohrozená, súd môže zveriť dieťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby. Pri výbere vhodnej osoby zákon

predovšetkým uprednostňuje príbuzného maloletého, ak spĺňa predpoklady pre výkon tejto činnosti. Takéto riešenie pre dieťa je spravidla najvýhodnejšie, lebo pozná tieto osoby, má k nim prirodzený vybudovaný citový vzťah, nejde do úplne neznámeho prostredia. Práva a povinnosti inej fyzickej osoby, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti ustanovuje priamo zákon v ustanovení § 45 ods.4 Zákona o rodine. Náhradná osobná starostlivosť je vzťah nahradzujúci výkon len tých práv a povinností rodičov, ktoré smerujú na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa. Nenahrádza rodičovský vzťah. Preto rodičovi zostáva naďalej zachovávaná vyživovacia povinnosť. Osoba, ktorej bolo dieťa zverené do starostlivosti nemá voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť. Rodičia sú povinní vyživovať svoje deti, preto súd určí výživné pre dieťa každému rodičovi zvlášť a uloží mu povinnosť poukazovať toto výživné osobe, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti rodičovi voči dieťaťu sa posudzujú schopnosti, možnosti a majetkové pomery každého rodiča so zreteľom na odôvodnené potreby dieťaťa (§ 75 ods.1 Zákona o rodine).

28. Z vykonaného dokazovania, predovšetkým z výsluchu navrhovateľky, obidvoch rodičov maloletej M. a zo správy kolízneho opatrovníka súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je podaný dôvodne. V čase prejednávania tejto právnej veci a rozhodovania sa maloletá nachádzala v domácnosti navrhovateľky, starej matky, kde je od apríla 2021, pretože vo Viedni, kde žije a pracuje jej matka si maloletá nemohla zvyknúť, hoci je tam už dlhšiu dobu a ovláda nemecký jazyk. Na jej želanie ju matka dala navrhovateľke, kde žije v spoločnej domácnosti aj jej sestra V., ktorá bola navrhovateľke zverená rozsudkom Okresného súdu Prievidza do náhradnej osobnej starostlivosti. Prešetrením pomerov kolíznym opatrovníkom bolo zistené, že maloletá sa cíti v domácnosti navrhovateľky a starého otca dobre, má vytvorené vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť po fyzickej aj psychickej stránke, kde býva aj jej sestra V., s ktorou má pekný vzťah a majú sa radi. Aj naďalej chce zostať v domácnosti navrhovateľky, kde ju chodí matka navštevovať v priemere raz za tri týždne. Matka maloletej by mohla zabezpečiť jej starostlivosť v Rakúsku, kde má vytvorené podmienky na jej výchovu, ale vzhľadom na zlú adaptáciu maloletej vo Viedni a v škole, sa rozhodla vrátiť maloletú späť na Slovensko do domácnosti jej matky, ktorá sa o ňu starala aj predtým. Otec nemôže zabezpečiť jej starostlivosť, lebo t. č. je vo výkone trestu odňatia slobody za trestný čin výtržníctva. Jediná osoba, na ktorú je maloletá naviazaná je navrhovateľka, ktorá podľa jej vyjadrenia maloletú vychováva od útleho detstva a majú vytvorený pekný vzťah. Vzhľadom aj na osobnosť navrhovateľky, ktorá je spôsobilá na právne úkony a je schopná zabezpečiť výchovu maloletej aj vzhľadom na jej materiálne podmienky, je jedinou vhodnou osobou z príbuzenstva, ktorá by mohla zabezpečiť náhradnú osobnú starostlivosť maloletej namiesto rodičov. Aj z prednesu navrhovateľky bolo zrejmé, že má úprimný vzťah k maloletej M., že chce sa o ňu starať a podľa jej vyjadrenia je schopná zabezpečiť starostlivosť obidvom maloletým deťom, teda M., aj maloletej V.. Zo správy kolízneho opatrovníka tiež vyplýva, že navrhovateľka má vytvorené vhodné podmienky na výchovu maloletej a nedostatky zistené neboli. V čase šetrenia navrhovateľka prerábala byt a prispôbila bývanie obom maloletým deťom.

29. S nariadením náhradnej osobnej starostlivosti súd rozhoduje aj o povinnostiach rodičov, v danom prípade o výžive k maloletej M., pričom súd prihliadne aj k majetkovým a zárobkovým pomerom rodičov.

30. Naposledy súd určil výživné na maloletú rozsudkom Okresného súdu Prievidza 25.marca 2009 sp. zn. 13P 112/2009 a od tohto obdobia ubehlo 12 rokov a náklady na výživu maloletej sa zvýšili. Súd určil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú v sume 100 eur mesačne, pretože maloletá je o 12 rokov staršia, jej náklady na výživu, ako oblečenie, obuv, strava a iné sa zvýšili. Navyac otec je pracovne vo výkone trestu zaradený a jeho trestná činnosť nespočívala v neplnení si zákonnej vyživovacej povinnosti, ale v inej trestnej činnosti. Uvedená suma je primeraná vzhľadom aj na pomery otca, aj na vek maloletej. S týmto návrhom súhlasil aj kolízny opatrovník.

Čo sa týka výšky výživného matky, súd určil vyživovaciu povinnosť na sumu 100 eur mesačne, s týmto návrhom súhlasil kolízny opatrovník aj matka. Súd pritom vychádzal z vyjadrenia matky maloletej, ktorá t. č. je bez mesačného príjmu, ale prispieva maloletej dobrovoľne na výživu sumou 100 eur mesačne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na odvolací súd - súd II. inštancie, písomne v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Navrhovateľka, matka maloletej a kolízny opatrovník sa po vyhlásení rozsudku vzdali práva podať voči rozsudku odvolanie.

Otec sa po vyhlásení rozsudku nevzdal práva podať voči rozsudku odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.